

CLEVELAND 3, O., MONDAY MORNING, APRIL 1, 1946.

LETTO XLVIII—VOL. XLVII

Bivši guv. Davey je včeraj umrl

Martin L. Davey, bivši guverner države Ohio, 1935 do 1939, je včeraj naletel, zadev od srčne kaže, po političnem preprčanju.

je star 61 let in predsednik največjih drevesnic v Ob smrti je bila načrta žena in več prijateljev, s katerimi je Davey igral karte. bo v sredo ob 2 popol-

Gouverner Lausche je ukazal državno zastavo na pol povedal, da se bo pogreba. Dalje je izjavil, da je bil Davey guverner, ko so bili državni do najmanjši in da mu je še nezgoda, kako je mogel državni voz s takimi plovidobodki.

socialisti so se vili proti komunistom

Pri nedeljskih volitvah so pokazali nemški socialisti, da so proti združenju s angleškimi. V vseh krajih, kjer so volitve, so dobili socialisti, so zasedeni po ameriških, francoskih četah. V krajih, pa, kjer je v okupirani ruski armada, niso bile dovolitev, ker so se končali.

niso marali vojne z Zed. trdi Ribbentrop

Bivši nemški minister von Ribbentrop je odločno zanikal, da bi vedela o nameravanem Japoncem na Pearl Harbor. Kjer je bil glavni cilj osvojiti bali dana volitev.

7 držav potrebujejo za večino v kongres

Washington, da se posvetuje s predsednikom Trumanom glede nadaljnega postopanja ameriške delegacije v rusko-perzijskem sporu. Ruski mora odgovoriti koncu do sredne enajstih določenih svoje stališče glede Perzije.

Zelo vabljava je ta kupcija

Geneva, O.—Bivši narednik Leo Thomas je odprl trgovinom s krompirjem. Kupci imajo zelo vabljeni ponudbe. Z vsakimi 100 funti krompirja nudi namreč Thomas en funt sirovega masla — zastonj.

Vprašanje, na katerega mi ne vemo odgovora:

13. nov. 1944 so partizani vrgli v zrak vlak. Ubičih je bilo 12 oseb in 32 težko ranjenih. To so bili domaćini. Noben Lah ali Nemec ni pri tem trpel. Malo prej so pognali v zrak vlak pri Košani. Čez 90 Slovencev je izgubilo življenje. Vsa nemška škoda pa je bila v tem, da so imeli vlaki 4 ure zamude. To morenje domaćinov brez škode za okupatorje so prograšali kot boj za svobodo. Komu v korist? Kvečjem v korist komunistične svobode.

Premogarji so odsli na stavko V Detroitu je stavka pri ulični

WASHINGTON — O polnoči je odslo na stavko več kot 400,000 premogarjev v okrajih mehkega premoga. Predsednik Truman ni storil nobenega koraka, da bi ustavil stavko. Mnena je, naj premogovne družbe in unija same rešijo svoje probleme. Ako bo pa podvzel kakre korake, če bo stavka kaj dlje časa trajala, še ni znano.

Predsednik unije premogarjev, John L. Lewis, je izdal geslo: Brez pogodbe ne delamo! Sinoči jim je potekla pogodba in dokler ne dobe nove, ne bodo šli na delo.

Premogovne družbe so mnenje, da pogajanja z unijo ne bodo doseglia uspehov še najmanj dva tedna ali še dlje. Nekateri misljijo, da bo to dolga stavka.

Zed. države so bile zmagovalka prvi teden zasedanja UNO

Zdaj je vse odvisno od Rusije, če bo ostala še v UNO

New York.—Dasi je koncem tedna ostal stol, kjer je sedež zastopnik Rusije na seji končila UNO prazen, pa je očividno, da bo bile Zed. države tekem prvega tedna zasedanja zmagovalke na celi črti, kar se tiče odnosa med Perzijo in Rusijo. Vsi diplomati priznavajo, da je državni tajnik Byrnes izsilil ameriško zunanjino politiko in z njeno vodi problem varnostnega končila.

Byrnes je osebno vodil zadovoljstvo med Perzijo in Rusijo, ker je smatral to tako važnim, da sloni vsa bodočnost organizacije združenih narodov na tem.

Koncil je sklenil, da da Rusijo in Perzijo na predlog tajnika Byrnese, kako daleč je med njima sporazum glede odvzemja ruskih čet iz Perzije. Vprašanje je, da bo Rusija na to kaj odgovorila ali ne. Ruski poslanik Gromyko se ni udeležil zadnjih treh sej končila na ukaz iz Moskve.

V soboto je šel tajnik Byrnes v Washington, da se posvetuje s predsednikom Trumanom glede nadaljnega postopanja ameriške delegacije v rusko-perzijskem sporu. Ruski mora odgovoriti koncu do sredne enajstih določenih svoje stališče glede Perzije.

Zelo vabljava je ta kupcija

Geneva, O.—Bivši narednik Leo Thomas je odprl trgovinom s krompirjem. Kupci imajo zelo vabljeni ponudbe. Z vsakimi 100 funti krompirja nudi namreč Thomas en funt sirovega masla — zastonj.

Vprašanje, na katerega mi ne vemo odgovora:

13. nov. 1944 so partizani vrgli v zrak vlak. Ubičih je bilo 12 oseb in 32 težko ranjenih. To so bili domaćini. Noben Lah ali Nemec ni pri tem trpel. Malo prej so pognali v zrak vlak pri Košani. Čez 90 Slovencev je izgubilo življenje. Vsa nemška škoda pa je bila v tem, da so imeli vlaki 4 ure zamude. To morenje domaćinov brez škode za okupatorje so prograšali kot boj za svobodo. Komu v korist? Kvečjem v korist komunistične svobode.

Premoga je danes nakopanega toliko, da bo zadostoval industriji za več tednov. Stavkarji ne bodo šli danes na delo v sledilečih drzavah: West Virginia, Pensylvaniji, Kentucky, Alabami, Illinois, Ohio, Indiana.

Pogajanja med unijo in premogovnimi družbami so se vršila od 19. marca, toda niso imela nobenih uspehov. V glavnem je Lewis zahteval za unijo 10 centov od vsake tone premoga v unijski dobrodelni sklad, v katerega naj plačajo vse premogovne družbe. Družbe so pa predlagale, naj bi se ta načrt najprej dobro preštiral in v sklad naj bi potem prispeval premogovne družbe in unija. Iz tega sklada bi se podpiralo žrtev nezgod v rudnikih.

V BOLGARIJI JE NOVA VLADA BREZ OPOZICIJE

London.—Iz Bolgarije prihaja poročilo, da je bila sestavljena nova vlada brez opozicije, to se pravi, da so vladni zopet sami komunisti. Pred nekaj dnevi je vlada odstopila, da se da prilika opoziciji, to je ljudskim strankam, da dobijo svoje zastopnike v vlado. Toda predlagani ministri najbrž niso bili povšeč komunisti, zato niso bilo mogoče sestaviti vlade, kakor je to želela ameriška vlada, ki je zagrožala, da bolgarske vlade ne bo odbrnila, dokler ne pridejo v vlado zastopniki vseh strank in ne samo komunisti.

Pri volitvah na Grškem so desničarji naprej

London.—Iz Grčije se poroča, da so se na Grškem ljudje priglasili včeraj k volitvam v velikem številu klub pozivu komunistov, naj narod volitve bojkotira. Kolikor je znan izid volitev dozdaj so dobili desničarji, to je protikomunistični kandidati, ogromno večino.

Uraden izid volitev pa ne bo znano do 10. aprila. Iz Moskve so volitve na Grškem kritizirali, da se spoznamo glede odvzemja ruskih čet iz Perzije. Vprašanje je, da bo Rusija na to kaj odgovorila ali ne. Ruski poslanik Gromyko se ni udeležil zadnjih treh sej končila na ukaz iz Moskve.

V soboto je šel tajnik Byrnes v Washington, da se posvetuje s predsednikom Trumanom glede nadaljnega postopanja ameriške delegacije v rusko-perzijskem sporu. Ruski mora odgovoriti koncu do sredne enajstih določenih svoje stališče glede Perzije.

7 držav potrebujejo za večino v kongres

Washington.—Bivši načelnik republikanske stranke v Zed. državah, Herbert Brownell, je napovedal republikansko zmago v Kongres pri letosnjih volitvah, ki bo dala republikancem večino v Kongresu. Zmagajo napoveduje v sledečih sedmih državah: Kaliforniji, Missouri, Illinois, Ohio, Pensylvaniji, New York in Connecticut.

Zelo vabljava je ta kupcija

Geneva, O.—Bivši narednik Leo Thomas je odprl trgovinom s krompirjem. Kupci imajo zelo vabljeni ponudbe. Z vsakimi 100 funti krompirja nudi namreč Thomas en funt sirovega masla — zastonj.

Vprašanje, na katerega mi ne vemo odgovora:

13. nov. 1944 so partizani vrgli v zrak vlak. Ubičih je bilo 12 oseb in 32 težko ranjenih. To so bili domaćini. Noben Lah ali Nemec ni pri tem trpel. Malo prej so pognali v zrak vlak pri Košani. Čez 90 Slovencev je izgubilo življenje. Vsa nemška škoda pa je bila v tem, da so imeli vlaki 4 ure zamude. To morenje domaćinov brez škode za okupatorje so prograšali kot boj za svobodo. Komu v korist? Kvečjem v korist komunistične svobode.

DETROIT — Uslužbenci pri ulični železnici in busih so odglasovali, da gredo danes zjutraj ob 4 na stavko. Stavka bo prizadela kakih 2,000,000 Detroitčanov, ki so odvisni od javnih prevoznih sredstev. Župan Jeffries je izjavil, da bo ta stavka morda prisilila zapreti tovarne, vključno avtne družbe.

Stavkarji spadajo k uniji AFL, ki je zahtevala 18 centov na uro priboljška za svoje člane. Mesto, ki lastuje ulično v busu, je ponudilo 15 centov priboljška, da bi preprečilo stavko. Unija je to zavrnila.

AKRON — William H. Wright, predsednik unije prevoznih uslužbencev

pri Akron Transportation Co. je malo pred polnočjo poklical člane na stavko. Sinoči so se pogajanja med unijo in družbo nenadoma ustavila in unija je sklical stavko.

Na stavko so šli vsi operatorji busov ter ulične železnice Akron-Barberton. Buse so oprerirali do dveh zjutraj takoj, da je vsak potnik lahko prišel do mesta.

Unija je zahtevala 32c več na uro in 42 urni tednik. Zdaj dobivajo 98c na uro. Pogajanja so zbilja unajske zahteve na 16 centov na uro, dočim je kompanija primaknila 6 centov priboljška. Tukaj se je pa vse ustavilo in unija je poklicala člane na stavko.

Zanika, da bi bil Mihajlovič vjet

Atene.—Neka tajna radijska postaja v Jugoslaviji je v soboto zanikala, da bi Titova vlada vjetala generala Dražo Mihajloviča. To vest so slišali v Solunu, ki pa, seveda ni potrjena. Fakt, da je jugoslovanska vlada šele 10 dni po prijetju Mihajloviča v svet to naznamila in fakt, da je Titova vlada 5 dni po njegovem prijetju v javnost naznamila, da "bo Mihajlovič kmalu v njene rokoh," zavijajo vse skupaj v nekako meglo.

MacArthur je zmagal glede volitev na Japanskem

Washington.—General MacArthur je odločil, naj se vrše na Japanskem narodne volitve v parlament na 10. aprila. Rekel je, da bodo volitve na ta dan izvolile prav tako dobro vlado, kakor kake volitve pozneje.

Proti tem volitvah sta bila zastopniki v komisiji in sicer ruski Novikov in novozelandski Berendsen, ki sta zahtevala pozneje volitve. Toda vevina komisije, ki odloča glede uprave Japanske je podpirala MacArthurja.

MacArthur je s svojim štabom natančno preiskal vsakega kandidata in kdo je bil na sumu, da ima kakve zveze z japonsko vojaško klico, je bil izvrzen.

MacArthur je tudi naznani japonskemu narodu, da sme prosti debatirati in razpravljati o novih ustanovah.

Eveleth, Minn.—Tukaj je naglo umrl John Indihar, satr 56 let in rojen v starem kraju. Začušča zeno, dva sinova in sedem hčera, vse odrasli, kakor tudi štiri brate in dve sestri. Po poklicu je bil zidar.

5,000,000 OTROK NA POLJSKEM MORA VEČ JESTI

Waršava.—Herbert Hoover, ki preiskuje v Evropi položaj prehrane, poroča iz Poljske, da strada tam najmanj 5,000,000 otrok, kateri morajo dobiti takoj več in bolj tečno hrano, sicer se ne bodo mogli razviti v rasti.

Hoover je preiskal položaj živil v Italiji, na češkem in zdaj na Poljskem. S preiskovanjem bo nadaljeval, dokler ne bo postal položaj v vsej Evropi.

Sgt. Joseph H. Habian je prišel domov s častnim odpustom iz armade. Služil je 3 leta, od teh dveh let in pol v Angliji in Franciji. Joseph je sin Mr. in Mrs. Anton Habian, 10314 Reino Ave.

Sgt. Frederick A. Orehek pošilja iz Japanske najlepše po-

Senat je odobril večino za poljedelske proekte proti želji vlade

Washington.—Senat je odobril predlog za minimalno mezzo v industriji, 65c na uro, toda je k predlogu dodal predlog za večino za poljedelskim produktom. Vsled tega se poroča iz Bele hiše, da bo predsednik Truman vetiral ta predlog, čeprav bo zraven udarjena minimalna mezo, kakor jo je priporočala administracija.

Govori se, da bo poslanska zbornica sledila sklepnu senatu, ne glede na to, kaj se zgodi s predlogom za minimalno mezo v industriji. Senat je glasoval z 43 proti 31 glasovom proti administraciji. Večino je tvořilo 24 demokratov in 19 republikance.

Podpirateli tega predloga pravijo, da se s tem živilske potrebščine ne bodo zvišale, toda farmar bo dobil več za svoje proekte potom vladne podprtje, ki bo vzdrževala višje cene pridelkov.

V Alaski bodo zmetali krompir v vodo

Anchorage, Alaska.—V Alaski je ostalo toliko krompirja od lanske letine, da ga bodo zmetali več sto ton v vodo. Dobra letina in pa nagni konec vojne je vzrok, da ni trga za krompir, trdijo trgovske hiše.

Pošta z Nemčijo bo odprta 1. aprila

Berlin.—Zavezniki so dovolili pismeno pošto z Nemčijo od 1. aprila naprej. Pisati se bo smeli pa samo osebne družinske zadeve. Vsa pisma in karte bo pregledala cenzura. Trgovska pošta ne bo smela na Japonsko in tudi v Španijo ne.

Razne vesti od naših borcev v službi Strice Sama

Sgt. Joseph H. Habian je prišel domov s častnim odpustom iz armade. Služil je 3 leta, od teh dveh let in pol v Angliji in Franciji. Joseph je sin Mr. in Mrs. Anton Habian, 10314 Reino Ave.

zdrave na vse svoje prijatelje. Obenem je pa poslal \$10.00 za sklad pohabljenega vojaka Brodnicka. Prijatelji mu zdaj lahko pišejo na sledenči naslov: Sgt. Frederick A. Orehek, Marine Correspondent Public Information Sect. Hqts. 2nd Marine Division, c/o Fleet Post Office, San Francisco, Calif.

Razne drobne novice iz Cleveland in te okolice

Važna seja jutri— Euclid Rifle klub ima jutri večer ob osmih važno sejo v Slovenskem domu na Holmes Ave. Vsi člani naj gotovo pridejo na to sejo.

Poravnana stavka— Stavka pri Chase Brass & Copper Co. v Euclidu je bila poravnana v soboto. Stavka je trajala od 10. marca. Delavci bodo dobivali 18½ več na uro, drugi uslužbenci pa \$7.40 več na teden za 40 ur dela. Danes se bodo vrnili vsi

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME
SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

(JAMES DEBEVEC, Editor)

611 St. Clair Ave. HENDERSON 6628 Cleveland 3, Ohio
Published daily except Saturdays, Sundays and Holidays

NAROČNINA:
Za Ameriko na leto \$7.00; za Cleveland in Kanado po pošti za eno leto \$8.00.
Za Ameriko pol leta \$4.00; za Cleveland in Kanado po pošti pol leta \$4.50.
Za Ameriko četr leta \$2.50; za Cleveland in Kanado po pošti četr leta \$2.75.
Za Cleveland in okolico po raznalačil: celo leto \$7.00, po četr leta \$4.00.
četr leta \$2.50.

Posemna številka stane 5 centov.

SUBSCRIPTION RATES:
United States \$7.00 per year; Cleveland and Canada by mail \$8.00 per year.
U. S. \$4.00 for 6 months. Cleveland and Canada by mail \$4.50 for 6 months.
U. S. \$2.50 for 3 months. Cleveland and Canada by mail \$2.75 for 3 months.
Cleveland and suburbs by Carrier \$7.00 per year, \$4.00 for 6 months.
\$2.50 for 3 months.
Single copies 5 cents each.

Entered as second-class matter January 6th 1908, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd 1879.

No. 64 Mon., April 1, 1946

Ob novi jugoslovaški ustavi

31. januarja je Titova Jugoslavija proglašila novo ustanovo. Ker morajo ameriški titovci vse proslaviti, kar pride iz novega komunističnega raja, so tukajšnji "napredni" listi seveda polni hvale in hvaležnosti do božanskega Tita, ki je osrečil Jugoslavijo z novo ustanovo v nekaj mesecih, med tem ko so se menda Amerikanci šest let mučili, da so pred 157 leti spravili skupaj nekaj, kar je malo podobno jugoslovaški iznjibdi. (Cf. Prosveto 18. marca). Prepisana je ta slavljenja ustanova deloma iz ameriške, deloma iz stare jugoslovaške ustanove, do neke mere pa je kopija ruskih zamisli. Da ne bi kdo pozabil, da je "nova" Jugoslavija sovjetska drajna, je v tej ustanovi določeno, da v jugoslovaški grbu spada peterokraka zvezda in da mora biti prav tako okrašena jugoslovaška zastava z rdečo, peterokrako zvezdo. Tako je tudi na zunaj označena pripadnost "nove" Jugoslavije v območje ruskega brezbožnega boljševizma.

Vsebina ustanove pove, da ni ta pripadnost komunistične mu svetu samo zunanja, ampak da prevladuje v njej tudi Bogu sovražni duh komunizma.

Nova, po komunistih sestavljena ustanova, seveda ne poznata Boga. Po čl. 6. "izhaja vsa oblast iz ljudstva in pripada ljudstvu." Kristjani vemo, da stojo v svetem pismu, da "je ni oblasti razen od Boga." Tudi očetje ameriške neodvisnosti so se tega zavedali in govorili o Bogu najvišjem sodniku. Katoličani vemo, da je človek po naravi svoboden, da torej on odloča o obliku oblasti, toda prav tako vemo, da je nad njim božja oblast, da je vsak človek odvisen od božjih zakonov in da torej nima absolutne pravice in oblasti, ampak more to izvrševati le v odvisnosti od večnega zakonodajalca. Znana papežka okrožnica o uredbi države z dne 1. nov. 1885 govorji o taki oblasti, ki nima ozirov na Boga, in tako načela v človeški družbi z vso resnobo odsodi. — Podpisniki ameriške deklaracije imenujejo nekatere človeške pravice "neodtujljive," ki jih torej človeku ne sme nihče jemati. Toda v taki državi, kjer je samo ljudska oblast brez ozira na večno pravico, postanejo take neodtujljive pravice brez vrednosti. V taki državi je namreč "pravčno" samo to, kar sklene večina. Tudi o človeških svobodočinah odloča večina. Če ima ta večina vselej absolutno prav, potem je konec svobode. Ta večina, ki ima v rokah moč, more vzeti vsakemu človeku tiste neodtujljive pravice. Če ni nadčloveške pravice, potem je vselej prav, kadar te večina zapre ali odsodi, četudi ti misliš, da imaš prav. Tako izgine razloček med pravico in krivico. — Pisatelj McMahon pravi k temu: "Ali prižnate, da je večina podvržena višjemu zakonu, ki ga ni sama naredila in ki se ga mora držati, ali pa odprete vrata — totalitarizmu. Ni druge alternative." (A Catholic looks at the World str. 161)

Jugoslovaška ustanova je odprla ta vrata s členom 6. ustanove. V Jugoslaviji je sedaj prav samo to, kar sklene tisti, ki ima moč v svojih rokah. Sila je postala pravica.

Nova ustanova pa ni samo brez Boga, ampak je Cerkvi tudi naravnost sovražna. Naj omenimo samo par stvari za razumevanje:

V čl. 26. je rečeno: "Polnoveljaven je samo zakon, sklenjen pred pristojnimi državnimi organi." Vpeljan je, kot pravimo, prisilen civilen zakon. V Ameriki je tudi pred državo veljaven v cerkvi sklenjen zakon, v Jugoslaviji ni veljaven. Da je to sunek proti katoličanom, je več kot očitno. Po katoliški veri civilni zakon med katoličanom — ni zakon. Isti člen jugoslovaške ustanove sicer milostno dovoljuje, da "morejo državljanopraviti poroko tudi po verskih predpisih," toda šele po sklenitvi zakona pred državnimi organi. Katoličani bo torej vedno imel težave. Če bo smatral zakon pred državo za pravi zakon, bo grešil, če ga ne bo smatral, bo delal proti državi. Njegov zakon bo pred državo razvezljiv, pred Cerkvio nerazvezljiv. Koliko težav za vernike in za Cerkev! In zakaj? Da se ustreže tisti peščici brezvercov, ki danes obvladujejo Jugoslavijo!

Še hujš je dejansko s šolo. Člen 38 določa: "Šole so državne. Šola je ločena od Cerkev." To se pravi, da nimašjo pri vzgoji otrok nič govoriti ne oče ne mati, ne Cerkev, ampak samo država. Ta člen je protinaraven, ker jemlje staršem najbolj naravno pravico, da namreč sami odločajo o vzgoji svojih otrok. Sedaj je ne samo mogoče, ampak se v resnicu že godi, da komunističen učitelj ubija v šoli otroku v glavo, da ni Boga, oče pa ga doma uči, da je. To je borba za dušo otrokovo. Kakšna bo vzgoja takega otroka! Koga bo zasmehoval, starše ali učitelja? Tako uničuje država, ki vpije v svobodi, svobodo staršev, da vrga svoje otroke. Ker je krščen otrok tudi kristjan, ima tudi Cerkev besed pri vzgoji krščanskega otroka. Tudi ta pravica je v Jugoslaviji Cerkvi nasilno vzeta.

Ista ustanova trdi, da je državljanom zajamčena svoboda včesti in svoboda veroizpovedi. In vendar mora katoliški oče proti svoji vesti posiljati svojega otroka v komunistično pouhjevalnico. In kljub temu, da je na papirju svoboda veroizpovedi, Cerkev nimata pravice vrgati v šeli. Tako ustanova sama laže. Tako sama uničuje svobodo včesti in veroizpovedi.

Težko nam je, pa moramo radi resnice povedati, da se je res dobil slovenski duhovnik odpadnik z imenom Mikuž, ki je za ta napad totalitarne države na pravico staršev in

Cerkve glasoval in ki to sedaj še brani v časopisih. Brani in zagovarja to krivico proti jasnemu duhu katoličanstva, proti prav razumevanju človeški svobodi ter proti jasnim dočebam Cerkve, kateri je enkrat obljudil pokorščino. Ta reče piše, da ima šola namen vrgati mladi rod v poštene državljane. Ta vzgoja pa da je vsota naravnih postav in ne nadnaravnih, verskih. Kakšnega državljanova bo vzgojil. Mikuž brez verskih nadnaravnih postav? Vzgojil bo komunista, brezbožnika. Kristjani pa so bili vedno s svetim pismom mnenja, da je pri vzgoji strah božji začetek modrosti. — Mikuž pravi, da se ne sme vsljevati verouk človeku, ki mu ni do njega. Ali morda po Mikuževem tudi mati, ki uči otroka delati križ in ga krščansko vrga, vsljuje svojemu otroku nekaj, do česar mu ni? Kako naj otrok pozna vero, če ga nihče o njej ne bo poučil?

Po čl. 25 nove ustanove je Cerkev ločena od države. Pa to komunistom seveda ni dovolj. Dodali so poseben odstavek, da je "zloraba cerkev v politične namene prepovedana." Kdo bo odločal, kaj je političen namen in kdo bo razsodil, kaj je zloraba? Odločal bo komunist. Vsak duhovnik, ki bo branil pravice Cerkve in naravne pravice človekov pred totalitarno državo, bo šel in ječo. To je svoboda, ki jo prinaša jugoslovaška ustanova kristjanom. Da je sovraščo do Cerkev se bolj očividno, dodajmo, da je v isti ustanovi čl. 27., ki govorji o svobodi govora. Ta svoboda govora torej velja za vse, samo ne za duhovnika. Hinavščina jugoslovaških partizanov je iz tega tako jasna, da jo more opitati tudi ameriški "naprednjak." Toda ta bo hvalil naprej, ker mu je všeč boj proti Cerkvi.

Načelo, da "mora" biti Cerkev ločena od države, je ob sodil Pij IX. (ne Leon XIII., kot je nekdo pisal v Am. Slov.) z znanim silabom. K temu pripominja Amerikanec J. Husslein v Social Wellsprings (str. 78), da so evropske vlade, ki so izpeljale ločitev države od Cerkve vedno misile kot Amerikanci, ki nikoli niso poznali zveze med Cerkvijo in državo. One so vedno hotele uničenje cerkvenih pravic, hotele so Cerkev zlorabiti in preganjati z očitnim namenom, da jo uničijo. — To velja v polni meri tudi o jugoslovaški ločitvi Cerkve od države.

Nauk o državnih vsemogočnosti je rodil totalitarizem Hitlerja in Stalina. Tema sledi nesrečna Jugoslavija. Kot ona dva hoče tudi diktator Tito Cerkev napraviti za zasebno društvo pod državnim nadzorstvom in ji vzeti značaj neodvisne družbe, postavljene za duhovno dobro ljudi. Jugoslovaški komunistični režim je zadal Cerkvi z novo ustanovo težak udarec. Cerkev pa je preživila Hitlerja in bo tudi Tita.

Cudom pa se čudimo, kje je vse tisti "tudi-katoličnov," ki še drve s titovci čez drn in strn. Težko jih bomo še imenovati "tudi" katoličane, če jo bodo ubirali po Mikuževi poti naprej.

BESEDA IZ NARODA

Voličem v Ohio

Joseph M. Kovach

pri moje izvolitve, vam bom vsem iskreno hvaljen.

Joseph W. Kovach.

Za rejo domačih zajcev

Sheboygan, Wis. — Dragi mi slovenski rojaki! Pomlad prihaja v deželo, a iz naše dežele pa odhaja meseč širom sveta in že skoro ga bo primanjkovalo doma. Zato bo maršikateri začel rediti domače zajce. Ker pa mnogi nimate pripravnih prostorov ali hlevčkov, zato sem vam na razpolago jaz, ki imam nekaj takih hlevčkov naprodaj, ker sem v to prisiljen, sem namreč že prestar, da bi mogel še skrbet za zajce. Imam naprodaj en hlevček v meri 3 čevlje in 11 palcev, visok pa je en čevlje in pol; drug pa je dolg 4 čevlje in 5 palcev, visok en čevlje in 11 palcev; tretji je dolg 6 čevljev in dva palca, visok pa tri čevlje in 5 palcev; potem pa imam še en poseben hlevček s tremi vrtati, ki je posebno prizaven za zajke z mladiči. Če katerega rojaku iz naše okolice zanima, naj se zglaši pri podpisemu.

John Kocjan,
1018 Indiana Ave.,
Sheboygan, Wis.

Zahvala La Salle in drugim

Tekom svojega potovanja za Ameriško Domovino, sem se za nekaj dni ustavil tudi v prijazni slovenski naselbini La Salle, kjer so mi šli ondotni rojaki in rojakinje prav prijazno za dobrčit vseh državljanov in se posebno delavskih slojev.

Vselej in povsod sem zastopal interese delavca in zato tudi pričakujem in apeliram na vse delavce, da mi pri prihodnjih volitvah oddaste svoj glas.

Prav tako sem se vselej boril proti novim davkom in takudi proti obdobjenju bratskih organizacij. Za vaš glas in za vse, kar boste storili v

krenila hyala in Bog živi!

Pozdravlja vse

Jože Grdina.

Za Veliko noč

Strabane, Pa. — Kar nas je članov KSKJ v naši okolici vemo, da naša jednotina pravila govore, da mora vsak član o velikonočnem času opraviti svojo versko dolžnost. Zato je tukajšnje naše društvo Sv. Jeronima št. 153 KSKJ vsako leto preskrbelo v našo naselbino slovenskega duhovnika. In tako slišimo, kako v koru zavpijejo vsi komunistični priganjaci vseh dežel. Toliko izdajcev? Ali je Litvinec, ki ne ma povabili tudi letos v naše velike mesto Canonsburg k fari Sv. Patrika, kamor venci Slovenci spadam.

Povabili smo prečastitega g.

kanonika J. J. Omana iz Cle-

velanda, Ohio. Obljudil nam

je, da bo prišel in boste tako

lahko prišli k spovedi že v so-

boto 6. aprila in potem v nedel-

jo pri maši ob 7:15 pa bomo

imeli skupno sv. obhajilo in

pri tej maši bo g. kanonik imel

tudi slovensko pridigo.

Torej, dragi prijatelj, zopet

te kliče vosa verska dolžnost,

da vsaj enkrat v letu stopiš v

spovednico in potem prejmes-

sv. obhajilo. Zato pa, rojaki,

pokažimo se pred drugimi na-

rodnostmi, da smo tudi Slove-

nici zavedni katoličani in obenem

pa pokažimo našim društvenim

uradnikom, da upoštevamo nji-

hovo delo in skrb, ko so nam

preskrbeli slovenskega duhov-

nika, da lahko v svojem jeziku

opravimo svojo velikonočno

dolžnost in da vsaj enkrat na

letu zopet lahko slišimo slo-

venski evangelij v slovenščini

pridig.

Groti se je vgorilo med to

vojsko o človečanstvu, o svobo-

bi, o svobodni naravni smr-

ti, ampak smrt med mučenjem,

ki ga niti Huni še niso pozvali.

Tudi mi smo vrjeli v demo-

kratijo, tudi mi smo mislili, da

smemo imeti svoje mišljene

o komunizmu, da se mu smemo

po človeških pravicah postavi-

ti v bran. Danes vemo, da za

nas ni pravice, da za nas ni spo-

ščavanja do človeškega do-

Na begu

jaznejše kraje, k prijaznejšim ljudem.

Da so izdali nasprotniki proglas in geslo: "Vsi slovenski orožniki in vsi narodno zavedni duhovniki iz Ziljske doline," sta pripovedovala.

Spoznam sem, da se je mora lo vendar tudi zaradi mene nekaj pesti. In dasi sem bil poprej že sklenil, da se po spovedi vrnem mirno domov, sem sedaj odločil:

"Če je tako, grem še jaz z vama."

Popoldne smo dobili sporocilo, da je četa, ki sem jo videl ob Turdaničah, našo narodno stražo pri Mariji na Zilji napadla, razorožila in jo tiral v Beljak. Le eden fantov je ušel, kar nekoč eden Jobovih služabnikov, da nam je nezgodno sporočil.

Zdaj je bilo še manj piročljivo, враčati se. Pa smo bežali zvečer v Št. Jakob v Rožu, male štiri ure, kjer so nas pri g. župniku Ražunu sprejeli z znano gostoljubnostjo.

Seveda tam na naš prihod niso bili pripravljeni, in prišli smo v pozni noči. Tako smo spali v veliki nezakurjeni sobi. Ravnove prejšnje dni so imela dekleta v nji igro. Po igri so okna odprli, in smo spali od 9. do 10. decembra pri odprtih oknih. Drugo jutro, ko smo se zbudili z ledeniimi gorami na licih namesto nosov, smo se tolazili: "Ker nas niso umorili ne Nemci ne zima, nam je usojeno morda še dolgo življenje."

Se v tisti noči so odšli iz Borovljek vojaki v pobunjene kraje. Iz Kranjskega pa je prišel prihodnoč do naše telefonično sporočilo oddelek vojašta pod poveljstvom junaka št. 103. Martina Čiča.

Tako smo se tretji dan, v sredo, vrnili vse trije na svoje dome. Le g. Kuhling ni mogel več priti gori do Gorjan, postal je pri g. doktorju v Podkloštru.

A že prihodnj petek dobim, komaj da pride opoldne iz šole, obvestilo in svarilo, naj spet grem, ker nameravajo priti v soboto po mene in po nekega slovenskega g. nadporočnika. "Ni mogoče!" pravim sestri nadporočnikovi, ki mi je bila prinesla novico." Popoldne pridejo otroci k prvi sv. spovedi. Pa jih vendar ne morem kar pustiti in bežati kakor najemnik, ko vidi, da prihaja volk."

Ko pride ob štirih iz cerkve, me spet pričuje deklica, češ, starši so jo poslali, naj se nikar ne obotavljaj, ampak naj grem. Sestra njena da je bila v mestu, kjer so ji v resnostjo zagotovljali, da smo v nevarnosti in naj izgremo čim prej. Njen brat in nekaj naših fantov da je že odšlo.

Proti večeru sem šel iz vasi, kakor bi šel na izprehod. Pa sem krenil na podružnico v Bače. Ker pa me niso zasledovali, tudi ne v soboto prišli na Ziljo po-me—najbrž so že izvedeli po vaščanah, da nisem doma — sem se v nedeljo vrnil.

II.

Usoda se je bližala. Pač sem slutil in cutil, da preži na me, pa sem si zaklapljal oči, da je ne bi videl. Plazila se mi je tik za petami, niti posebno oprezno ne. Pa sem si tiščal ušesa, da ne bi slišal njenega bolj in bolj se bližajočega koraka.

(Dalje prihodnjic)

1946 APRIL 1946						
Sa	Mo	Tu	We	Th	Fr	Sa
1	2	3	4	5	6	
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30				

KOLEDAR

DRUŠTVENIH PRIREDITEV

APRIL

7.—Cerkveni pevski zbor fare Marije Vnebovzete cerkveni koncert v domači cerkvi.

7.—Mladinski pevski zbor na Waterloo Rd. prireditev v SDD na Waterloo Rd.

12.—The Young Men's Holy Name fare Marije Vnebovzete priredi slikovno predstavo v Slovenskem domu na Holmes Ave.

25.—Društvo Clairwood št. 40 SDZ ples v SND na St. Clair Ave.

27.—Društvo Marije Vnebovzete št. 103 ABZ. petintrideset letnica, v Slovenskem Domu na Holmes Ave.

27.—Društvo Svetе Družine št. 207 KSKJ praznuje 20 letnico obstanka v SND na 5050 Stanley Ave., Maple Heights.

27.—Društvo Martha Washington št. 38 SDZ praznuje 20 letnico s plesom v SND na St. Clair Ave.

MAJ

5.—Mladinski pevski zbor Skrjančki koncert in plesno veselico v SDD na Recher Ave., Euclid, Ohio.

5.—Zabava z kartami v cerkveni dvorani sv. Vida v korist skladu za pohabljenega slovenskega vojaka.

12.—Community Welfare Club bo praznoval 25 letnico obstoja z banketom in plesom v prizidku SND na St. Clair Ave.

18.—Podružnica št. 49 SZZ plesna veselica v SDD na Re-

V RAJ NOČEO

(Nadaljevanje z 2 strani) Šli raje v smrt, potem so pač vedeli, da jih tam čaka še hujšč kot smrt, nečloveško mučenje, počasno umiranje.

Zgodovina bo govorila o teh strahotah. Govorila bo tudi strašno sodbo o zapadnem zavezniškem svetu, ki je dopustil te grozote, dopustil im pomagal izvajati še potem, ko je bilo vojske konec. Kdor je to gledal, si bo pač zapomnil tiste ljudi, ki so ukazali angleškemu vojaku izvajati delo krvnika za zaveznička komunista. Kdor je to videl, tudi ne vrjame, da je konec vojne, dokler te krutosti niso kaznovane.

Te prizore bi morali videti tudi tisti tam v Ameriki, ki še vedno česnajo o "zverinskoj" domobrančih in "človekojubnih" partizanih. Potem bi razumeli, zakaj smo bežali in kaj smo mi vedeli o komunistih in kako smo te izkusili v tem strašnem domaćem boju. Vse tiste pa, ki toliko govorijo o sreči pod komunizmom, pa bi hotel poslati, da vsaj nekaj časa poskusijo, kaj se pravil priti v stik s partizanskimi zvermi. Pa je videti, da tudi tisti ameriški Slovenci, ki so polni navdušenja za komunizem nič ne misijo, da bi šli iskat svojo zemeljsko srečo v ta raj.

MALI OGLASI

ASTMA?

Naglo in popolno olajšanje z Asthma Nefrin Sol. "A" za popolno informacijo za zglašite v

PRIJATEL'S PHARMACY
SLOVENSKA LEKARNA
vogal St. Clair Ave. in E. 68. St.
ENdicot 4212

WIDGOY'S PHOTO STUDIO
485 East 152nd St.
Se priporočamo za izdelavo vseh vrst slik po zmerni ceni. Odprto ob nedeljah

cher Ave., Euclid, Ohio.

24.—Velika plesna zabava v S. N. D. na St. Clair Ave. v korist skladu za pohabljenega slovenskega vojaka.

DELO DOBIJO

DELAJTE V MODERNEM POSLOPU

THE TELEPHONE COMPANY

Potrebuje ženske za hišno značenje poslopij v mestu

Stalno delo — dobra plača

Poln ali delni čas
6 večerov v tednu
od 5:10 zv. do 1:40 zv.

Zglašite se v Employment Office
700 Prospect Ave. soba 901
od 8 zj. do 5 pop. vsak dan
razen v nedeljo

THE OHIO BELL TELEPHONE CO.

Za popravila

Izkusene ženske imajo prednost za naš oddelok narejenih oblek.

Polna zaposlitev
Plača
Zglašite se v

Wm. Taylor Sons & Co. (65)

Ženske

za sortiranje cunj
Visoka plača
Stalno delo

Udobni delavski pogoj
Vprašajte pri

Rothenberg Bros.
2662 E. 32. St.
MA 3483 (65)

MALI OGLASI

Par išče stanovanje

Zakonski par z 2 leti starim otrokom želi dobiti 3 ali 4 sobe v kaki slovenski nasebini. Kdor ima kaj primerenega, naj pokliče EN 6456. (65)

GARANTIRANO popravilo na vsem svetovnem stroju po veteranu, ki ima 14 let izkušnje.

Ce pridemo na dom \$1.00.

Zvečer v nedeljo \$1.25.

ALLIANCE SEWING MACHINE
15823 Arcade Ave.
KE 5557

Na Nottingham Rd.

Naprodaj je krasna hiša 9 sob, za eno družino, vse preproge, ima avtomatično gretje na plin; to je krasen dom z lesu urejeno trato in vrtom. Lot je 70x200. Cena je samo \$11,400. Pokličite po 6. uri zvezcer KE 6275.

Vera Sulak
zemljiška prodajalka (68)

Thomas Flower Shop

SLOVENSKA CVETLIČARNA

CVETLICE ZA VSE SLUČAJE

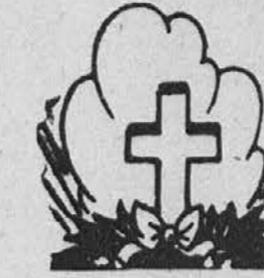
Lepo delo in točna postrežba
1431 ST. CLAIR AVE.

Tel. GL 4316

Za cementna dela
kot pločnice in driveways
poklicite

John Zupancic
18220 Marcela Rd.
Tel. KE 4993

(Mo-x)

V BLAG SPOMIN

OSME OBLETNICE SMRTI
NAŠEGA LJUBEGA IN NEPOZABNEGA SOPROGA
IN OCETA

Frank Krovat

ki nas je za vedno zapustil
31. marca 1938

Oemo leto je minilo,
kar truplo vaše že trohni,
zda lepše sonce vam tam sije
in lepša zrja rumeni.

Kruta smrt, čemu odvzela
si nam dragega oceta,
kar najdraže smo imeli
spravila si v jamicu!

Kje ste, kje ste, zlati oče,
tužno vsem je nam po vas,
da bi se odprla vrata,
se prikazal vas obraz.

Vsi bi se vas oklenili,
v vaše glede oči,
bi od vas vas ne pustili,
z vami bili bi vse dni.

S trnjem vaša pot življenja
bila je zaraščena,
bridka, polna le trpljenja,
nikdar pa okrašena.

V grobu tihem sladko spite,
v kraju večnega miru,
ljubi soprog, dragi oče,
večna luč naj sveti ti.

Zaljuboči ostali:

ROSE KROVAT, soproga;
JOSEPH, sin.

Cleveland, O. 1. aprila 1946.

V BLAG SPOMIN

ob prvi obletnici nepričakovane smrti našega
nadvse ljubljene edinega sina

1924 1945

Pfc. Anthony J. Silc

kateri je pustil svoje mlado načebudno življenje
v vojni bitki na Sebu Island na Filipinah, na ve-
liki četrtek, dne 29. marca 1945.

Hiša je tiha in prazna, odkar si naju
za vedno zapustil, preljubljeni Tony naš.

Ni glasu več od Tebe, ki tako hrepenuva
po Tebi, ali vse zaman.

Hudo nama je, ker ne moreva do Twoje gomile.
tihe in gremke solze nama silijo vedno v oči.
Počivaj mirno, ljubi sin, tam pod kamenitimi
gorami v daljni tujini, a spomin na Te bo
vedno živel v naših žalostnih srcah!

Zaljuboča ostala:

ANTONIJA in MICHAEL SILC, mati in oče

Cleveland, Ohio, dne 29. marca 1946.

ŽIVI VIRI

IVAN MATIČIĆ

Zasliši se hruljenje drvihov: v sunkovitih vzgonih vrtinčajo po vasi in se zavilte v bežnem diru iz vasi. S strahotno vestjo vihajo v dolino.

Pri Budinovih so vežna vrata zaprta; vsa hiša je temna, kakor izumrla. V veži pa se čuje pritajen šepet, ki narašča v podrhlevajoče sikanje. Skoro neslišno se odrinejo vrata — in never stopi Bran.

"Ti si?" sike Budinka.

"Mati!" hlaštne sin. In kakor bi se vrnil iz daljnih dalj ali pa odhajal zdoma za vse case, pritegne mater k sebi, mehko in koprneče jo objame; a mati se vrže nadenju, s kočečimi rokami se ga oklene pa pretresljivo zaihti. In tudi sin se ne more ustavljan — in vsa veža se napolni z ihtenjem.

"Beži, sin!" Zdaj je vsega konec! drhti mati.

"Ce je mogoče, mati, glejte, da ne propade grunt," ji govori prošeče. "Ko premine zlo, se vrnem; jeseni pridev žet ali pa orat spomladi. Mati, ne omagajte, ne smete popustiti! In pa mala, kje sta?" Z roko tipilje za ihtom, in ko doseže Lenco, jo objame, nežno in ljubeče: "Pri materi ostani, Lena; ni treba več v solo! Pomač, delaj, kakor mati, in če bi mati kaj omagali, poprimi sam!"

Potem poprime še Drejca, dvigne ga kar v narocje, kakor skrben oče sinka: "In ti Drejče, tvoj je hlev, v njem je twoja šola. Pazi na blago, na vse, delaj kakor velik! Drejče moj —!" Silovito ga pritiska k sebi in sam iht govoril dalje. Bran seže z roko dalje in dotiplje še eno roko.

"Zara, ti si. Te skoro nisem opazil." Naglo se okrene zopet k materi: "Ni treba da bi bila vsa vas pogubljena radi tega. Ko pridejo, recite jim, da sem ga jaz. Kaj bi tajili, kar povojite kakor je. Ni tudi ti jim reci, Zara radi mene ne sneje trpeti drugi."

"Beži v imenu božjem, sin moj! Sveti angel varuh naj te spremlja! Čakaj!" Skloni se k hišnim vratom, kjer je imela pripravljeno brašno "Na, za na po." Ce bo mogoče, boj Drajca posila za tabo, ali pa pidi v kajdi noči sam. Zbogata moj! Drzi se, ne omagaj!"

Z drugega roko ga je pokrijala na celo, še enkrat ga objela, tisto in vroče, potem so pa zarknile košcene njene roke kakor mrtve ob sinu. Objel se je še z bratcem in sestrico, potem so ga pa spremili pri zadnjih vratih ven, sloneli mu na rokah in ramah. Pri hlevu so obstali. Bran je hotel stopiti noter, narahlo je odpahnil vrata, prisluhnih, težko vzdihnil, pa vrata zopet zaprl. — "Zobgom!" je rekел slednjič in izginil v temi.

Tedaj je planila Zara za njim, na koncu kozolca ga je dohitela.

"Kam kamoš?" ga je prijela za roko; iz njenega glasu je zvenel očitek. Gledal jo je, nje razumel. — "Nu, rekeli bi ... nosila bi ti hrane ..." je rekla trpko, a glavo kar povesila. Zdaj je spustil puško in punkelj na tla pa popadel dekleta z obema rokama. Krčevito jo je prizel k sebi, poljubljal jo, drhtel gladen, kakor da se hoče dodataha napiti njeni čiste ljubezni.

"Nič ne maraj, Zara, jeseni se vrnem ali že prej, vasi se vrnemo, čim premine zlo." Venomer ji je šepetal isto; bil je

(Dalje prihodnjic)

Pomagajte Ameriki, kupujte Victory bonde in znamke.

—

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0